

Autonomi och inbördeskrig

Påverkar territoriell autonomi inomstatliga väpnade
konflikters varaktighet?

Abstract

In this paper the relationship of territorial autonomy and civil war duration is explained. Going against the often used treatment of autonomy as a conflict-solving mechanism the author argues that the granting of territorial autonomy to a certain group actually can prolong armed conflicts. Building upon data from UCDP's conflict termination dataset and QoG time-series data, a wide dataset containing 258 independent intrastate armed conflicts from the period 1960 to 2008 is created to test the theory stated. En route to provide isolation regarding the effect of territorial autonomy on the duration of intrastate conflict, the method used is multiple regression analysis containing other widely used explanatory factors on civil war duration, namely per capita income, income inequality, ethnic fractionalization, population size, division of largest minority, and democracy. Testing the effect of territorial autonomy on civil war duration against these other variables provide positive results supporting the theory, concluding that autonomy has a positive statistically proven cause to lengthen civil war duration with a mean of 3,8 years, independent of the other variables tested. Apart from territorial autonomy, a moderate degree of ethnic fractionalization stands significant with a positive relationship to civil war duration with regard to the other variables, providing support for previous literature results on civil war duration.

Nyckelord: autonomy, autonomi, autonomous regions, civil war, duration, inbördeskrig, intrastate conflict, varaktighet

Antal ord: 8745

Innehållsförteckning

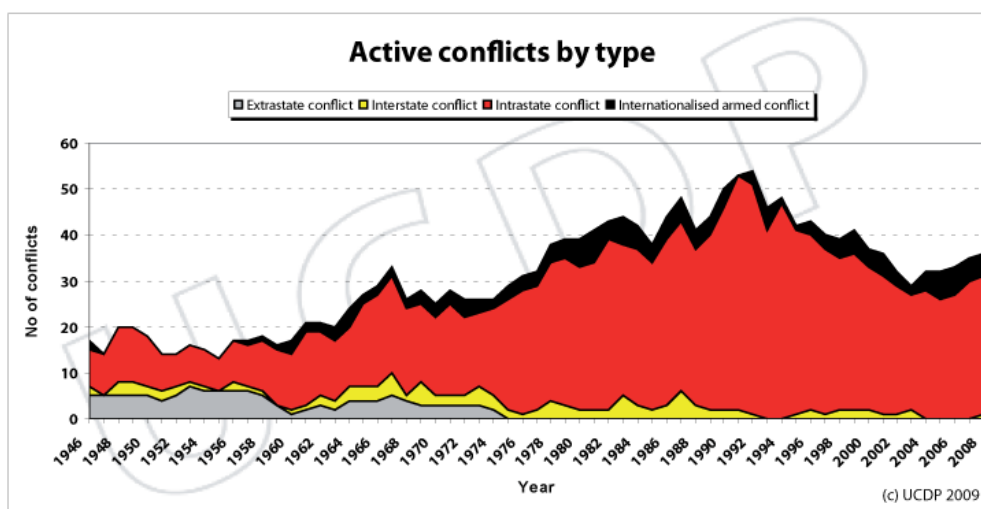
1	Inledning	1
1.1	Syfte och frågeställning	2
1.2	Teori	2
1.3	Metod och material	3
2	Teori	4
2.1	Definition av inbördeskrig	4
2.2	Definition av autonoma regioner	6
2.3	Autonomier och konfliktlängd	6
2.3.1	Geografiska aspekter	7
2.3.2	Gränser	8
2.3.3	Gruppidentitet	8
2.3.4	Institutioner	9
2.3.5	Ledarskapet	9
2.3.6	Finansiella resurser	9
2.3.7	Massmedia	10
2.3.8	Stöd utifrån	10
2.3.9	Språklig och religiös samhörighet	10
2.3.10	Sammanfattning	10
2.4	Konkurrerande förklaringsfaktorer	11
2.4.1	Rebellion-as-investment	11
2.4.2	Rebellion-as-mistake	11
2.4.3	Rebellion-as-business	12
2.4.4	Etniska förklaringsfaktorer	12
2.4.5	Befolkningsmängd	13
2.4.6	Demokrati	13
3	Metod och material	15
3.1	Multipel regressionsanalys	15
3.2	Operationalisering	16
3.2.1	Inbördeskrig och inomstatlig väpnad konflikt	16
3.2.2	Analysenheterna: Inomstatliga väpnade konflikter	16
3.2.3	Den beroende variabeln: Konfliktlängd	16
3.2.4	Oberoende variabler	17
3.3	Invändningar	20
4	Analys	21
4.1	Resultat	21

4.2	Slutsats	25
5	Referenser.....	26
6	Appendix.....	28

1 Inledning

De senaste decennierna har mellanstatliga väpnade konflikter minskat, samtidigt som inomstatliga väpnade konflikter, inbördeskrig har ökat i antal (UCDP, 2009). Under perioden från andra världskrigets slut fram till millennieskiftet har inbördeskrig krävt omkring 16,2 miljoner människoliv, vilket är mer än fem gånger så många dödsoffer som mellanstatliga väpnade konflikter orsakat under samma period (Fearon et al. 2003, s. 75). Antalet inomstatliga väpnade konflikter sedan andra världskriget har varit på stadig uppgång fram till mitten av 1990-talet. Trots detta är forskningen som berör mellanstatliga konflikter mycket mer omfattande än forskningen som berör inomstatliga väpnade konflikter. Den här uppsatsen behandlar inomstatliga väpnade konflikters varaktighet och hur autonoma regioners förekomst påverkar dessa. Då det inte existerar någon teoribildning om hur autonoma regioner påverkar inomstatliga väpnade konflikters varaktighet kan den här studien ses som en teoriutvecklande sådan. Att förklara inomstatliga väpnade konflikters varaktighet är både inom- och utomvetenskapligt relevant och i högsta grad aktuellt, särskilt eftersom litteraturen på området skiljer sig åt i sina förklaringar (Hegre, 2004, s. 250). Beviljandet av territoriell autonomi har i litteraturen flitigt beskrivits som en fredsskapande mekanism (se Gurr, 2002; Nordquist, 1998). Svante E Cornell (Cornell, 2002a) ifrågasatte den rådande uppfattningen genom att visa på varför autonoma regioner istället kan fungera som en konfliktskapande mekanism. Jag kommer i denna uppsats att bearbeta fram ett nytt sätt att se på hur autonoma regioner kan bidra till att skapa längre konflikter och sedan testa sambandet på ett stort antal inomstatliga väpnade konflikter från 1960-talet och fram till idag.

Figur 1.1 Active conflicts by type

1.1 Syfte och frågeställning

Målet med den här uppsatsen är *inte* att ge en universell förklaring av vilka faktorer som påverkar inbördeskrigs varaktighet. Att ta sig an en sådan uppgift inför en kandidatuppsats vore att ta sig vatten över huvudet. Syftet med den här uppsatsen är att pröva huruvida autonoma regioner påverkar inbördeskrigs längd genom att söka efter ett generellt samband mellan förekomsten av autonoma regioner och inomstatliga väpnade konflikters varaktighet. Frågeställningen lyder:

- *Påverkar förekomsten av autonoma regioner inomstatliga väpnade konflikters varaktighet?*

1.2 Teori

Till en början skall nämnas att teorikapitlet (se kap 2) kommer att inledas med att definiera inbördeskrig och territoriell autonomi. För att göra begreppen rättvisa görs inget försök till preliminära definitioner här i inledningen.

I tidigare litteratur på området har Svante E Cornell undersökt sambandet mellan autonoma regioner och inomstatliga konflikters uppkomst. Han finner att beviljandet av territoriell autonomi har varit en avgörande faktor som resulterat i *uppkomsten* av konflikt i södra Kaukasus (Cornell, 2002a). Cornells resultat är kontraintuitivt eftersom den tidigare uppfattningen inom diskursen har sett beviljandet av autonomi som en konfliktlösande mekanism som istället leder till upprätthållandet av fred. Jag kommer i nästkommande kapitel (kap 2) att bearbeta fram en ny teori om varför *förekomsten* av territoriella autonomier påverkar inomstatliga väpnade konflikters varaktighet i positiv riktning, dvs. bidrar till att *konfliktlängden* ökar. Utöver det kommer även teorier kring konkurrerande förklaringsfaktorer över inbördeskrigs varaktighet att presenteras.

Teorierna som introduceras i följande kapitel bör inte ses som ett försök till att skapa en heltäckande teoretisk modell kring alla faktorer som kan tänkas påverka inomstatliga konflikters varaktighet. Det finns givetvis väldigt många faktorer som påverkar varaktigheten hos inomstatliga väpnade konflikter, och att kartlägga alla dessa faktorer vore svårt, om nästintill ett omöjligt uppdrag. De konkurrerande förklaringsfaktorerna som anförs bör ses som vanligt förekommande orsaksförklaringar till varför vissa inbördeskrig varar längre än andra. Håvard Hegre poängterar att litteraturen är väldigt spretig i sina förklaringar till vad som påverkar inomstatliga konflikters varaktighet (Hegre, 2004, s. 250). Det finns ingen enhetlig uppfattning i diskursen, vilket gör det väldigt spännande och intressant att studera inbördeskrigs varaktighet. Samtidigt är det en utmaning att driva en ny hypotes om ett visst samband och relatera den till denna spretande diskurs.

Teorierna som presenteras i kapitel två behandlar några av de mest vedertagna strukturella förklaringsfaktorerna inom den vetenskapliga diskursen kring inomstatliga väpnade konflikters varaktighet. Följaktligen lämnas aktörsperspektivet lite i bakgrunden och detta är givetvis en nackdel som också kännetecknar en metodologisk diskussion kring för- och nackdelar med extensiva respektive intensiva tillvägagångssätt. Den teoretiska modellen som utgör grunden för den här uppsatsen antar på så vis ett strukturellt perspektiv på konfliktbeständighet.

1.3 Metod och material

Eftersom syftet med uppsatsen är att undersöka huruvida det existerar ett generellt samband mellan autonoma regioners förekomst och inbördeskrigs varaktighet är ett extensivt upplägg att föredra framför ett intensivt sådant (Teorell et al. 2007, s. 268). Det extensiva upplägget är generellt sett ett bättre alternativ för att isolera förklaringsfaktorer samt för att belägga den kontrafaktiska skillnaden (Teorell et al. 2007, s. 270-271). Nackdelarna med det extensiva upplägget är dock att belägga orsaksmekanismer på aktörsnivå samt att (i viss utsträckning) generera belägg för tidsordning (Ibid.).

Trots nackdelarna med ett extensivt upplägg väger fördelarna tyngre för metoden framför ett intensivt upplägg eftersom att syftet är att kunna generera generaliseringsförmåga kring resultatet (Teorell et al. 2007, s. 268).

Det statistiska verktyg som kommer användas är multipel regressionsanalys (se kap. tre). Till förfogande står statistikprogrammet SPSS v. 17.

Det empiriska materialet utgörs av data hämtat från Uppsala Conflict Data Programme (UCDP) som beskriver inomstatliga väpnade konflikters varaktighet, samt relaterande information om dessa konflikter (se UCDP, 2008). Utöver det hämtas data från Quality of Government (QoG) som är en samlingsdatabas med flera underliggande databaser som sammanställts i en enhetlig databas (se QoG Codebook, 2009). Förutom material från dessa databaser konstrueras en dikotom autonomivariabel utifrån utrikespolitiska institutets databas, landguiden (se Landguiden, 2010). Förutom det empiriska materialet tillkommer material i form av litteratur kring teori och metod.

2 Teori

Det här kapitlet inleds med ett avsnitt där krigs- och autonomibegreppet problematiseras och definieras. Efter det följer det teoretiska resonemanget kring hur autonoma regioner påverkar inbördeskrigs varaktighet och huvudhypotesen presenteras. Slutligen introduceras teorier kring inbördeskrigs varaktighet och hypoteser kopplade till detta läggs fram.

2.1 Definition av inbördeskrig

Inbördeskrig definieras i Correlates of War (CoW) som en konflikt som utkämpas inom en stats territoriella gränser mellan en stats regering och en icke-regeringsstödd grupp där regeringen är aktivt involverad i konflikten. Utöver det krävs minst 1000 stridsrelaterade offer under hela krigsförloppet (Sarkees, 2000). Denna definition har sedan CoW's grundande och särskilt efter publiceringen av *"The Wages of War"* (se Singer et al. 1972) blivit en vedertagen och välanvänd definition av begreppet inbördeskrig. Fearon (2004) har använt sig av CoW's definition av inbördeskrig. Collier et al. (2004) har också använt sig av samma definition, men har modifierat den till att endast inkludera de konflikter vars dödssiffra under ett kalenderår överskridit 1000 stridsrelaterade dödsoffer, detta har bland annat inneburit att Fearons (2004) i kontrast till Colliers et al. (2004) medelvärde på konfliktlängd är högre.

UCDP har en mer nyanserad krigsdefinition "väpnad konflikt" som även inkluderar konflikter med färre än 1000 dödsoffer. En väpnad konflikt är enligt UCDP's definition en dispyt om territorium eller regering som berör regeringen och / eller ett område där användningen av vapen mellan två parter, varav minst en är regeringen i en stat, resulterar i minst 25 stridsrelaterade dödsfall under ett kalenderår (UCDP, 2008). Inomstatlig väpnad konflikt definieras som en väpnad konflikt enligt ovan som uppstår mellan regeringen i en stat och en eller flera interna oppositionsgrupper med eller utan intervention från andra stater på en eller båda sidor (UCDP, 2010).

Ett problem med krigsdefinitionen är att en väpnad konflikt traditionellt sett endast konstituerade ett krig om det ägde rum mellan två stater och följdes av en formell krigsförklaring. Idag hävdar många att ett inbördeskrig endast uppfyller kraven för ett sådant om staten är inblandad som stridande part, vilket resulterat i att "krig" där staten inte är aktivt involverad kan falla utanför krigsdefinitionen. Så är fallet med exempelvis folkorden i Rwanda 1994 eller våldsamheterna i Los Angeles under 1980- och 90-talet. Vidare baseras krigsdefinitionerna på "stridsrelaterade dödsoffer", vilket är väldigt svårt att mäta eftersom man i många

fall helt enkelt inte kan veta exakt hur många som dött i stridsrelaterade aktiviteter och civila offer faller ofta utanför de officiella siffrorna. Litteraturen som behandlar inbördeskrig och inbördeskrigs varaktighet står inför samma problem då man använder olika definitioner av inbördeskrig, och på så vis kan det eventuellt resultera i att man kommer fram till olika resultat beroende på vilken definition man väljer att anta.

Figur 1.2 Krigsdefinitioner i den akademiska litteraturen

Skola	Krigsdefinition
Uppsala	Tregradig skala. "War" - mer än 1000 stridsrelaterade dödsoffer under ett kalenderår, "intermediate armed conflict" - mer än 1000 stridsrelaterade dödsoffer under hela krigsförloppet, "minor armed conflict" - minst 25 stridsrelaterade dödsoffer under ett kalenderår.
Hamburg	En stats armé måste vara involverad. Allt annat organiserat våld räknas inte.
Waterloo	Politisk väpnad konflikt över statsmakt eller territorium. Inget krav på regeringstruppers inblandning. Minst 1000 stridsrelaterade dödsoffer under hela konfliktperioden.
Louvain	En stats armé måste vara inblandad. Minst 10 stridsrelaterade dödsoffer eller inblandning av minst 100 människor under ett kalenderår.
Leyden	Väpnad konflikt mellan två grupper som orsakat mellan 100 och 1000 dödsoffer under ett år. Inget krav på att vara stridsrelaterade dödsoffer.
Källa: Hanlon, 2006, s. 27-28	

Då jag även ämnar undersöka konflikter som orsakat färre än 1000 stridsrelaterade dödsoffer använder jag mig hädanefter av UCDP's definition för att definiera "krig" om inget annat framgår i sammanhanget. De teoretiska aspekterna på vilka faktorer som påverkar längden på inbördeskrig liksom inomstatliga väpnade konflikter av lägre intensitet torde vara av samma karaktär. Collier et al. (2004, s. 257) konstaterar att definitionen (syftandes på intensitet i form av stridsrelaterade dödsoffer) av krig kan innebära en deskriptiv skillnad men bortser från att definitionen skulle medföra skilda teoretiska resonemang i förklaringen av dess varaktighet. Det kommer alltid att finnas en viss grad av "begreppsresande" (se Badersten, 2006, s. 92 "conceptual traveling") som spökar i bakgrunden. Detta är påtagligt i litteraturen som behandlar inbördeskrig. Sådållvida vi är öppet medvetna om detta torde det vara ett hanterbart problem.

2.2 Definition av autonoma regioner

Autonomi är ett mångfacetterat begrepp som syftar till en rad skilda fenomen varför en välgrundad och tydlig definition av begreppet är nödvändig. Ordet autonomi kommer från grekiskans auto som betyder ”själv” och nomos som betyder ”lagar”. Autonomi syftar alltså till att styra sig själv genom självuppsatta lagar (Ackren, 2005, s. 17). I litteraturen som behandlar autonomi återfinns en rad olika anspelningar på uttrycket. Det är emellertid viktigt att skilja mellan dessa eftersom de syftar till helt skilda fenomen. Autonomi används bland annat då man talar om personlig autonomi, rättslig autonomi, politisk autonomi, regional autonomi, och kulturell autonomi. Då jag använder termen autonomi i den här uppsatsen syftar jag, om inget annat klargörs i sammanhanget på territoriell autonomi. Territoriell autonomi är dock inte ett entydigt begrepp utan måste definieras ytterligare. En talrik definition av territoriell autonomi som ofta återfinns inom internationell lag lyder:

[...] autonomy means that parts of the state's territory are authorized to govern themselves in certain matters by enacting laws and statutes, but without constituting a State of their own. (Heintze, 1998, s. 7)

Crawford definierar territoriell autonomi som följande:

Autonomous areas are regions of a State, usually possessing some ethnic or cultural distinctiveness, which have been granted separate powers of internal administration, to whatever degree, without being detached from the State of which they are part. (Crawford 1979, s. 211)

I den här uppsatsen definieras autonomi som ”ett avgränsat territorium som av den suveräna staten har fått legal specialstatus och rättigheter, samt har institutioner för självstyre, tillskrivna på basis av en etnisk grupps särskilnad från majoritetsbefolkningen i den suveräna staten utan att bli ifråkopplad från den suveräna staten”. En grupp kan ha beviljats territoriell autonomi utifrån demografiska aspekter, men det behöver nödvändigtvis inte vara så då en grupp även kan ha beviljats autonomi på grund av gruppens etniska koppling till ett särskilt geografiskt område, oavsett demografiska aspekter (Cornell, 2002a, s. 8). En analytisk distinktion avseende det sistnämnda görs dock inte i denna uppsats.

2.3 Autonomier och konfliktlängd

Det är ont om teorier som behandlar hur autonomier påverkar inbördeskrigs konfliktlängd. Svante E Cornell undersöker i sin avhandling ”Autonomy and Conflict” den kausala mekanismen mellan förekomsten av autonoma regioner och

uppkomsten av väpnad konflikt genom att studera södra Kaukasus. Jag har använt delar av Cornells teori för att konstruera en egen teori om hur autonoma regioner påverkar inbördeskrigs konfliktlängd.

Utgångspunkten i mitt resonemang, liksom i litteraturen kring inbördeskrigs varaktighet, är att en inomstatlig väpnad konflikt utspelar sig mellan minst två grupper, varav den ena representeras av den suveräna staten. Den ickestatliga gruppen eller grupperna har ett intresse av att antingen göra anspråk på ett territorium inom staten eller hela staten. UCDP har en liknande uppdelning av inomstatliga konflikter där konflikterna kan handla om kontroll över statsmakt eller territorium.

Förekomsten av territoriella autonomier ökar *incitamenten* för en grupp att göra sitt självständighetsintresse gällande, vilket innebär att gruppens motivation till att sträva efter sitt mål är starkare jämfört med en grupp som inte besitter en autonom region. Då motivationen och målet för att strida är starkare följer att gruppen är beredd att offra mer och strida längre för att uppnå sitt mål, vilket bidrar till att konfliktlängden ökar. Den politiska institutionaliseringen som karaktäriserar autonoma regioner ökar även autonomins *kapacitet* till att agera (Cornell, 2002a, s. 15-16), vilket även torde påverka möjligheten till *fortsatt* stridande. Här nedan kommer jag att utveckla teoretiska argument för hur förekomsten av autonoma regioner påverkar inomstatliga väpnade konflikters varaktighet.

Hur de olika argumenten presenterade i underrubrikerna nedan förhåller sig inbördes står inte i den här uppsatsens syfte att undersöka. De argument som följer nedan är med andra ord inte ämnade att leda till en analytisk diskriminering mellan de olika innefattande orsaksmekanismerna utan bör istället ses som just argument för hur autonomi påverkar konfliktlängd – och följaktligen som argument för varför autonoma regioner bör inkluderas som en förklaringsfaktor till inomstatliga väpnade konflikters varaktighet. Uttryckt i kvantitativa termer utgör följande den teoretiska motiveringen till min autonomivariabel. Jag har valt att presentera resonemanget under de kommande underrubrikerna eftersom att jag anser att de lyfter fram de centrala poängerna i argumentationen.

2.3.1 Geografiska aspekter

Territoriella autonoma regioner medför ofta en geografiskt högre koncentration av en särskild grupp vilket också ökar sammanhållningen och gruppidentiteten hos gruppen jämfört med om den vore utspridd över hela den suveräna staten. Sammanhållningen bidrar till ökad stridsmoral och bättre kommunikation vilket är avgörande för stridskapaciteten och möjligheterna till fortsatt strid. Den suveräna staten har i princip alltid övertaget vad gäller den militära kapaciteten. Å andra sidan ligger ofta den autonoma regionen i periferin långt bort från den suveräna statens maktcentrum, vilket försvårar den suveräna statens mobilisering då striden nästan alltid äger rum inom eller i närheten av den autonoma regionens gränser. Detta bidrar till en utjämning i stridskapacitet hos de stridande parterna och möjliggör på så vis en längre och mer utdragen konflikt. Genom att striden ofta

äger rum långt ifrån den suveräna statens maktcentrum minskar även de civila dödsoffren och konfliktens påtaglighet för de civila i områden kontrollerade av den suveräna staten, vilket kan öka legitimiteten för den suveräna staten att fortsätta stridandet.

2.3.2 Gränser

Gränser spelar en avgörande roll för den kognitiva uppfattningen av territoriell samhörighet. Benedict Andersons menar att gränser blivit symboler för antikolonialistisk nationalism, ett arv från de förra seklers europeiska kolonialkartor där landgränser i form av ”helfärgade tårtbitar” delades upp mellan kolonialmakterna. Innehållet i dessa ”tårtbitar” suddades ut medan gränserna blev tydliga. Detta blev sedan symboler för antikolonialistisk nationalism där dessa väldefinierade pusselbitar kom till användning som loggor (Anderson, 1991, s. 175).

[...] In this shape, the map entered an infinitely reproducible series, available for transfer to posters, official seals, letterheads, magazine and textbook covers, tablecloths, and hotel walls. Instantly recognizable, everywhere visible, the logo-map penetrated deep into the popular imagination, forming a powerful emblem for the anticolonial nationalisms being born. (Anderson, 1991, s. 175)

På samma sätt som i de forna kolonierna kan gränserna för den territoriella autonomin bidra till att skapa symboler som kan användas för att uppmuntra till kamp om ökad självständighet från den suveräna staten (Cornell, 2002a, s. 16). Genom att öka incitamenten hos den autonoma regionen att skydda eller ta tillbaka områden som den suveräna staten inkräktat på kan konfliktlängden öka då båda sidor har starka anspråk på att kontrollera ett visst område.

2.3.3 Gruppidentitet

Autonoma regioner kan behålla, främja och förstärka gruppidentitet och sammanhållning. Kapaciteten för kollektivt agerande är relativt stor för grupper som kontrollerar en autonom region jämfört med grupper som inte disponerar en territoriell autonomi (Cornell, 2002a, s. 17). En viktig bidragande faktor är de separata skolsystemen i autonoma regioner som kan verka institutionaliserande för att främja etnisk identitet, och bidra till att förstärka gruppidentitet då de ofta har inslag av särskild språk- och historieundervisning (Cornell, 2002a, s. 17). Högt grad av gruppidentitet leder ofta till en starkare vilja att fortsätta strida och fungerar även till att höja stridsmoralen, som i sin tur kan bidra till att konfliktlängden ökar.

2.3.4 Institutioner

Autonoma regioner har ofta statsliknande institutioner som kan användas till att legitimera visst handlande och utmana den suveräna statens politik. I förhållande till stater där autonoma regioner saknas innebär autonomistatusen en enklare väg till bekämpningen av en auktoritet och till etnisk mobilisering. Autonomins institutioner bidrar till att skapa en struktur som gynnar handlingskraft gentemot den suveräna staten (Cornell, 2002a, s. 17-18). Dessa strukturella förutsättningar bidrar även till ökade möjligheter för kontinuerlig mobilisering under en pågående konflikt, vilket möjliggör en ökad kapacitet till fortsatt strid för den autonoma regionen.

2.3.5 Ledarskapet

Autonoma regioner har per automatik ett ledarskap/styre som är en viktig förutsättning för militär mobilisering överhuvudtaget. Jämfört med ledarskap på en statlig nivå har autonoma regioners ledarskap ofta ett väldigt högt stöd från den autonoma regionens befolkning, vilket ökar den autonoma regionens handlingskapacitet (Cornell, 2002a, s. 18). Dessutom har autonomier ofta rutiner för succession vilket möjliggör en fortsatt politisk kamp mot den suveräna staten. Då en befolkningsgrupp är i majoritet i den territoriella autonomin, ökar även risken för att politiker överväger etnisk mobilisering för karriäristiska syften. Eftersom autonomistatusen utgör själva maktkällan för ledarskapet följer att ledarskapet av rationella skäl vill behålla och utöka autonomins självstyre, och att de på så sätt även vill hålla nationalismen stark för att försäkra sig om ett fortsatt stöd för utökandet av självstyret (Cornell, 2002a, s. 18). Genom nationalism ökar stridsmoralen och viljan till motstånd och på så vis även viljan att fortsätta strida, vilket kan bidra till att konfliktlängden ökar.

2.3.6 Finansiella resurser

Autonoma regioner medför vanligtvis en tillgång till finansiella resurser som kan användas för att stödja nationalistisk kamp och på så sätt göra ledarskapet mindre beroende av den centrala regeringens finanser. Tillgången till finansiering utgör en bas och underlättar för uppkomsten av självständighetsrörelser som med hjälp av dessa resurser i mindre utsträckning behöver blicka utåt eller söka finansiellt bistånd genom särskilda finansiärer. Tillgången till finanser gör det dessutom lättare att skaffa patronat och vapen (Cornell, 2002a, s. 18-19). Detta bidrar till att den territoriella autonomin blir mer motståndskraftig mot ekonomiska sanktioner från den suveräna staten och kan således stå sig mer resursstark, vilket bidrar till ökad kapacitet att fortsätta stridandet.

2.3.7 Massmedia

Autonoma regioner har i många fall kontrollen över massmedia i regionen, vilket innebär att man förutom möjligheten att påverka attityder genom skolsystemet kan utöva direkt inflytande genom att kontrollera nyhetsrapportering och vinklingen av händelser i media. Inte minst genom användningen av propaganda kan etnisk mobilisering underlättas (Cornell, 2002a, s. 19). Genom kontrollen av media kan även krigsrapporteringar förvrängas för att få befolkningen i regionen att bli mer positiv till fortsatt strid. Propaganda kan underlätta för kontinuerlig mobilisering och stöd från befolkningen vilket bidrar till ökad kapacitet för fortsatta strider.

2.3.8 Stöd utifrån

Stöd utifrån är en avgörande faktor som autonoma regioner med större sannolikhet kan åtnjuta jämfört med områden som saknar autonomistatus (Cornell 2002a, s. 19). Stöd utifrån kan öka kapaciteten för den autonoma regionen att värna om sina intressen till självständighet och fortsatt kamp mot den suveräna staten. Materiellt stöd i form av vapen och livsförnödenheter kan öka den autonoma regionens motståndskraft gentemot den suveräna staten. Politiskt stöd kan även fungera som ett moraliskt lyft för den autonoma regionen. Stöd utifrån kan alltså bidra till att öka både kapaciteten och viljan hos den autonoma regionen att fortsätta strida.

2.3.9 Språklig och religiös samhörighet

Den autonoma regionen har oftast ett övertag då gruppen inom den som en enhetligt stridande part ofta delar samma språk och religion, vilket ökar sammanhållningen och på så sätt även viljan och kapaciteten att fortsätta strida.

2.3.10 Sammanfattning

Autonoma regioner bidrar till att förstärka den separata gruppidentiteten hos befolkningen i autonomin och ökar på så vis incitamenten för kontinuerligt kollektivt agerande gentemot den suveräna staten för att behålla eller uppnå högre grad av självständighet. Autonoma regioner ökar även kapaciteten för en grupp att fortsätta strida. Jämfört med grupper som saknar en territoriell autonomi torde både incitament och kapacitet att fortsätta strida vara högre för de grupper som besitter en territoriell autonomi. Då viljan och möjligheten är större kommer även konfliktlängden att vara längre då den autonoma regionen kommer att fortsätta strida. Resonemanget leder till följande hypotes:

H1: Autonoma regioners förekomst vid inomstatliga väpnade konflikter påverkar konfliktlängden positivt.

2.4 Konkurrerande förklaringsfaktorer

Collier et al. (2004) lägger i artikeln ”On the duration of war” fram tre perspektiv på inbördeskrigs varaktighet som bygger på deras tidigare forskning kring inbördeskrigs uppkomst. Jag kommer i det här avsnittet att beskriva de olika ansatserna och presentera hypoteserna som sprungit ur dessa.

2.4.1 Rebellion-as-investment

Ansatsen ”Rebellion-as-investment” innebär att en grupp initierar strid för att uppnå ett visst mål (Collier et al. 2004, s. 254). Målet kan vara egennyttigt i form av exempelvis kontroll över regeringen och statskassan, men även oegennyttigt ifall målet beräknas ge ett slut på till exempel politiskt förtryck. Enligt teorin så innebär den väpnade striden en nettokostnad som ökar ju längre konflikten pågår, samtidigt som nettovinsten (målet) är konstant. Detta innebär att de stridande parterna (rationellt sett) vill minimera konfliktlängden. Givet detta menar ”rebellion-as-investment” att konfliktlängden beror på de stridande parternas cost-benefit kalkyler. Med förutsättningen att de stridande aktörerna är rationella följer att striderna kommer pågå så länge båda parterna bedömer att nettovinsten är högre än nettokostnaden. Collier et al. (2004, s. 254) drar slutsatserna att konfliktlängden borde öka då vinsten utgörs av kontroll över stora varuexporter med höga arrenden eller då det politiska förtrycket var stort före konfliktförloppet. De operationella indikatorerna som Collier et al. (2004) använder sig av är data för pris på varuexporten dividerat med BNP, samt Gini-index som ett mått på möjligheter att värva ”billiga soldater”, även demokratimåttet används för att ringa in graden av politiskt förtryck. Jag kommer i min uppsats att testa huruvida det politiska förtrycket innan konflikten påverkat konfliktlängden. Detta leder till min andra hypotes.

H2: Ju starkare förtryck före konfliktstarten desto längre konflikt.

2.4.2 Rebellion-as-mistake

”rebellion-as-mistake” bygger på kostnadslogiken från den ovan nämnda ansatsen som menar att väpnad strid är kostsamt och att ett fredsavtal därmed är att föredra för de stridande parterna. Så länge de stridande parterna överskattar sina möjligheter till vinst kommer dock konflikten att fortsätta och detta på grund av överoptimism (Collier et al. 2004, s. 254-255). Collier et al. (2004, s. 255) menar att de sociala kostnaderna som väpnad konflikt för med sig varierar mellan olika samhällen och att ju högre kostnaderna för konflikt är desto mer benägna till att ingå ett fredsavtal torde de stridande parterna vara. Av resonemanget följer Colliers et al. (Ibid.) antagande att ju högre per capitainkomsterna för samhället är desto högre är kostnaderna för konflikt. I samhällen med hög per capitainkomst finns det relativt sett mer att förlora, vilket skulle leda till att parterna blir mer

aktsamma och snabbare på att ingå fredsavtal (Collier et al. 2004, s. 255). Uttryckt i ekonomiska termer menar ”rebellion-as-mistake” att marginalnyttan för fred är högre då en strid pågår i ett ekonomiskt rikt samhälle relativt ett ekonomiskt fattigt samhälle.

Ytterligare ett resonemang som förs under ”rebellion-as-mistake” har att göra med distributionen av inkomst efter en eventuell seger, där Collier et al. (Ibid.) menar att ju större förflyttningen är, ju mer man kan tjäna på en eventuell seger i förhållande till ens situation i utgångsläget, desto mer benägen att fortsätta striden torde man vara (Ibid.). Collier menar att ju högre ojämlikheten i samhället är desto mer kommer man tjäna på att flytta sig till ”toppen av rankingen” som en militär seger skulle medföra, vilket leder till antagandet att ju mer ojämlikhet som existerar i samhället desto längre kommer konflikten att pågå (Ibid.). De operationella indikatorerna som Collier använder är BNP per capita och Gini-index. Jag kommer i min uppsats att testa båda dessa hypoteser.

H3: Ju lägre percapitainkomst desto längre konflikt.

H4: Ju högre ekonomisk ojämlikhet desto längre konflikt.

2.4.3 Rebellion-as-business

Den sista ansatsen föreslår att en grupp initierar väpnad strid endast om det är lönsamt för dem själva. Konfliktlängden pågår så länge den stridsinitierade parten tjänar på att strida. Då priset på de huvudsakliga exportvarorna som finansierar den revolterande gruppen är höga så kommer konfliktlängden att vara hög (Collier et al. 2004, s. 256). Om en stridande grupp finansieras av exempelvis narkotika, kommer chanserna för ett fredsavtal att vara lägre då priserna på narkotikan är hög (Ibid.)

Även om de tre olika aspekterna inte skiljs åt av vattentäta skott så har de olika perceptioner om vad som påverkar konfliktlängden hos inbördeskrig.

2.4.4 Etniska förklaringsfaktorer

Många menar att etniska konflikter är svårare att lösa i kontrast till andra typer av konflikter som baseras på exempelvis ideologi (se Kaufmann, 1996; Licklider, 1995; Sambanis, 2001). Detta beror på att lojaliteten är mer flytande i ideologiska konflikter medan den i princip är låst i etniska konflikter. Krigsförloppet härdar de etniska grupperingarna, vilket gör en tillbakagång till fred ännu svårare jämfört med ideologiska konflikter (Kaufmann, 1996, s. 139). I litteraturen som behandlar inbördeskrigs varaktighet har etnicitet ofta en central plats som förklaringsfaktor. Det är dock oklart hur och på vilket sätt etnicitet påverkar konfliktlängden. Fearon (2004) finner att etniska konflikter varar betydligt längre än ickeetniska sådana. Han finner även ett samband mellan etnisk fraktionisering och konfliktlängd. Collier et al. (2004) finner ett icke-monoton samband mellan etnisk fraktionisering och konfliktlängd där en ”måttlig” grad av etnisk fraktionisering påverkar konfliktlängden positivt varav de drar slutsatsen att det

beror på att den kulturella sammanhållningen är högre i den ickesatliga stridande parten då den etniska fraktioneringen på den statliga nivån befinner sig på en måttlig nivå. Måttlig etnisk fraktionering är alltså ett tecken på att de stridande grupperna är mer etniskt homogena. Detta förutsätter att det endast är två stridande grupper och att dessa skulle vara uppdelade i två etniskt homogena grupper (Collier et al. 2004, s. 263). På grund av utrymmesskäl och med tanke på uppsatsens syfte går jag inte in mer på den omfattande debatten kring hur etnicitet förhåller sig till konfliktlängd utan preciserar istället min femte hypotes.

H5: Ju större etnisk homogenitet i den stridande gruppen desto längre konflikt.

2.4.5 Befolkningsmängd

Större länder tenderar att ha längre konflikter (se Collier et al. 2004; DeRouenet al. 2004; Fearon, 2004). Det teoretiska stödet för att inkludera populationsmängd som en förklaringsfaktor som skulle leda till längre konflikter är dock väldigt vagt i litteraturen. Trots detta verkar det ha utvecklats en praxis där populationsmängden ofta utgör en ”usual suspect”¹. En möjlig förklaring är troligtvis att större länder ofta har fler stridande över ett större område. Eftersom krigsdefinitionen som använts är rigid oavsett hur stort eller litet ett land är kan detta ha bidragit till att ”lågintensitetskonflikterna” har fortsatt noterats för de stora länderna medan de hamnat under gränsen för 25-döda per kalenderår och således gått obemärkta för de mindre länderna, även om de regionala skillnaderna i konfliktintensitet mellan de stora och de små länderna varit försumbara. Av den anledningen inkluderar jag även befolkningsmängd som en kontrollvariabel.

H6: Ju större befolkningsmängd desto längre konflikt.

2.4.6 Demokrati

I litteraturen argumenteras det frekvent för att demokrati avskräcker från användandet av våld och skapar en gynnsammare situation för att förhandla om fred (Balch-Lindsay et al. 2008 s. 353). Liksom för etnicitetsvariabeln är litteraturen på området inte helt samstämmig om att demokrati skulle påverka konfliktlängden negativt, som nämnts ovan. Balch-Lindsay et al. (2008, s. 353) argumenterar på ett annat sätt än Collier et al. (2004) för att demokratiska stater är mer motvilliga att förhandla om fred och är mer benägna att krossa den revolterande gruppen (för en närmare diskussion se Balch-Lindsay et al. 2008). Implikationerna av detta resonemang kan istället bli att graden av demokrati påverkar konfliktlängden positivt.

¹ För förklaring av förklaring av begreppet ”usual suspects” se exempelvis Esaiasson et al. 2007, s. 140.

Hur det än må vara är demokrati en frekvent använd förklaringsfaktor och borde av den anledningen inkluderas i modellen. Detta leder till hypotes nr 7.

H7: Graden av demokrati påverkar konfliktlängd.

3 Metod och material

I detta kapitel beskrivs den valda metoden, multipel regressionsanalys, följt av ett operationaliseringsavsnitt där de operationella indikatorerna och det empiriska materialet för dessa presenteras. Slutligen diskuteras problem och invändningar förknippade med metod och material.

3.1 Multipel regressionsanalys

För att undersöka frågeställningen har jag valt att använda mig utav multipel regressionsanalys. Meningen med multipel regressionsanalys är att kunna generera belägg för huruvida det finns ett statistiskt säkerställt samband mellan två variabler vid kontroll för andra variabler (Teorell et al. 2007, s. 191). Fördelarna med metoden är att den jämfört med multivariat tabellanalys går att använda på ett stort antal analysenheter utan att bli svåräst. Med multipel regressionsanalys är det lättare att isolera de enskilda effekterna, och på så sätt kunna avgöra varje enskild oberoende variabels förklaringsvärde på en beroende variabel.

Figur 1.3 Den multipla regressionsekvationen

$$y_i = a + \sum_{j=1}^{k-1} b_j \cdot x_{j,i} + e_i$$

där y_i är värdet på y -variabeln för analysenhet i , a är interceptet, b_j regressionskoefficienten för x -variabel nummer j , $x_{j,i}$ värdet på x -variabel nummer j för analysenhet i , e_i feltermen för analysenhet i och k är antalet koefficienter som estimeras i regressionsekvationen.

Källa: Teorell et al. 2007, s. 191.

En förutsättning för multipel regressionsanalys är att de ingående variablerna är kvantitativa och approximerar intervallskala. Ett undantag är emellertid dikotoma variabler som kan inkluderas som oberoende variabler. Dock måste den beroende variabeln vara kvantitativ och icke-binär (Djurfeldt et al. 2010, s. 311).

Analysen är genomförd med hjälp av statistikprogrammet SPSS v. 17.

3.2 Operationalisering

3.2.1 Inbördeskrig och inomstatlig väpnad konflikt

Inbördeskrig är som konstaterat i kapitel två ett problematiskt begrepp med ett spektrum av olika definitioner. I den här uppsatsen har jag valt att följa UCDP's definition av inomstatlig väpnad konflikt. En väpnad konflikt är enligt UCDP's definition en dispyt om territorium eller regering som berör regeringen och/eller ett område där användningen av vapen mellan två parter, varav minst en är regeringen i en stat, resulterar i minst 25 stridsrelaterade dödsfall under ett kalenderår (UCDP, 2008). Inomstatlig väpnad konflikt definieras som en väpnad konflikt enligt ovan som uppstår mellan regeringen i en stat och en eller flera interna oppositionsgrupper med eller utan intervention från andra stater på en eller båda sidor (Ibid). Det är denna definition av krig som jag valt att gå vidare med i min analys.

3.2.2 Analysenheter: Inomstatliga väpnade konflikter

Analysenheter baseras på UCDP's dataset "UCDP Conflict Termination dataset" (UCDP, 2009), och har modifierats så att de utgörs av inomstatliga väpnade konflikter enligt UCDP's definition som redogjorts för ovan. Analysenheter är avgränsade till att innefatta alla avslutade konflikter som ägt rum och som passar in på krigsdefinitionen mellan tidsperioden som sträcker sig från 1 januari 1960 fram till 4 september 2008. De konflikter som inte avslutats före 4 september 2008 är alltså exkluderade ur analysen och detta enbart på grund av analytiska skäl. Då konfliktlängden mäts från en konflikts början fram till dess upphörande innebär det en svårighet att inkludera de konflikter som fortfarande pågår i en regressionsanalys. De exkluderade konflikterna utgör en felkälla som är värd att belysas eftersom urvalet av analysenheter blir en aning skevt. Antalet konflikter som exkluderats ur analysen är totalt 33 st. En lista på dessa återfinns i appendix (se tabell 2.1). Perioden 1960 och framåt är tacksam att analysera på grund av att 1960 utgör ett årtal där många mätningar startade. Anledningen till avgränsningen har att göra med svårigheterna att hitta datamaterial före år 1960.

3.2.3 Den beroende variabeln: Konfliktlängd

Den beroende variabeln "konfliktlängd" baseras på data från UCDP's dataset "UCDP Conflict Termination dataset" (UCDP, 2006). Variabeln har kalkylerats fram i SPSS genom att ta differensen mellan variabeln konfliktslut (EpEndDate), som utgör datum för när konflikten upphörde, och variabeln konfliktstart (EpStartDate), som utgör datum för när konflikten startade. Differensen mellan datumen är uttryckt i år och befinner sig på intervallskala. Ett problem med att uppskatta konfliktlängden på det här viset är att det kan uppkomma mätfel då det

är svårt att uppskatta exakta datum för konfliktstart och konfliktlut. UCDP har ändå försökt göra uppskattningar på när konflikter som gradvis ”dött ut” slutade. En konflikt kan ha slutat med exempelvis ett fredsavtal, vilket gör det tämligen lätt att precisera exakt tid för konfliktlutet. Konflikter som gradvis ”dött ut”, dvs. har minskat i intensitet utan att ett officiellt avtal om vapenvila eller fred slutits, är svårare att precisera slutdatum för. Då en konflikt minskat i intensitet och hamnat under de kriterier som UCDP använder, dvs. 25 stridsrelaterade dödsoffer under ett kalenderår, klassas konflikten som avslutad den 31 december året innan kalenderåret då konfliktintensiteten understigit 25 stridsrelaterade dödsoffer.

3.2.4 Oberoende variabler

Figur 1.4 Frekvenstabell över oberoende variabler

		Autonomi	Demokrati-index	Befolkningsmängd	Real BNP per Capita	Etnisk fraktionalisering	Gini-index	Måttlig etnisk fraktionalisering
N	Valida	258	229	232	258	254	189	258
	Saknas	0	29	26	0	4	69	0
Std. Avvikelse		,33026	8,87490	1,87194 E5	3333,26 706	,22204	9,7427 9	,13812
Minsta värde		,00	,00	194,60	332,09	,00	25,40	,00
Maximala värde		1,00	42,00	1080264 ,39	28772,0 2	,93	68,25	1,00

Autonoma regioner

Autonoma regioner är en dikotom variabel, dvs. en variabel som endast kan anta två värden. Variabeln är kodad ”1” om det vid tidpunkten för konfliktens uppkomst existerade en autonom region som var inblandad i konflikten. Det räcker alltså inte med att det funnits en autonomi i landet, utan autonomi måste vara aktivt inblandad i konflikten för att räknas med. I annat fall är variabeln kodad ”0”. Variabeln är konstruerad genom Utrikespolitiska Institutets databas Landguiden (se Landguiden, 2010), där varje analysenhet kontrollerats för om de vid samma år som konflikten initierades fanns en autonom region i konfliktlandet som mötte kravet på definitionen som presenterats i avsnitt 2.2. Ett alternativ hade varit att använda Database of Political Institutions variabel ”dpi_auton” som finns med i QoG-databasen (QoG Codebook 2009, s.83). Problemet med den variabeln är att det saknas väldigt många värden och att vissa värden är kodade ”2” även om variabeln sägs vara en dikotomi. Variabeln verkar även ha karaktären av en tvärsnittsdatavariabel. Detta har bidragit till att en egen konstruktion av variabeln varit nödvändig. Autonomi (dik) fungerar som en operationalisering på hypotes H1 (se avsnitt 2.3).

Real BNP per capita

Real BNP per capita är hämtad från QoG databasens variabel "Gle_rgd" (se QoG Codebook 2009, s. 91-92). Varje värde är taget för året innan den inomstatliga konflikten startade och utgör värdet för det land som konflikten ägde rum i. För att exemplifiera är Real BNP per capita för konflikten i Kamerun med start 6 april 1984 hämtad från Kamerun år 1983. Variabeln är angiven i USD med år 2000 som basår. Real BNP per capita har använts i litteraturen kring inomstatliga konflikters varaktighet som en operationalisering på socioekonomisk utveckling. Variabeln utgör en operationalisering av hypotes H3 (se avsnitt 2.4.2).

Gini-index

Gini-index är hämtad från QoG-databasens variabel "Uw_gini" (se QoG Codebook 2009, s. 130f). Liksom för real BNP per capita är varje värde taget från året innan den inomstatliga konflikten startade och utgör värdet för det land konflikten ägde rum i. Gini-indexet utgör ett mått på inkomstjämlighet inom landet och varierar teoretiskt sett på en skala mellan 0 till 100, där "0" innebär perfekt jämt fördelad inkomst mellan invånarna och "100" fullständigt ojämn fördelning av inkomst (QoG Codebook, 2009, s. 130f). Då vissa värden saknats har de som möjligtvis gått fyllts i av data från tidigare mätår. Detta på grund av att ginivärdet tenderar att inte variera alltför mycket över korta perioder, särskilt då det varit fred. Kravet som jag använt i konstruktionen är att ginivärdet som saknats skall vara hämtat från ett årtal innan konflikten startade och att det maximalt får ha gått tio år från den mätpunkten. Övriga fall har saknade värden. Som angivet i kodboken (se QoG Codebook, 2009, s. 130f) bör jämförelser mellan variabelns värden tolkas med viss försiktighet eftersom värdena baseras på olika informationskällor, använder olika koncept av befolkningsstorlek och inkomst, och utgör resultat av olika statistiska metoder. Givet ovanstående bör kommande resultat tolkas med vissa reservationer för felmätningar. Variabeln utgör en operationalisering av hypotes H4 (se avsnitt 2.4.3).

Etnisk fraktionalisering

Etnisk fraktionalisering sträcker sig mellan 0 och 1 och mäter hur hög sannolikheten är för att två slumpvalda människor från ett land inte tillhör samma etnolingvistiska grupp. Ju högre siffran är desto mer etnolingvistiskt heterogent är landet. Definitionen av etnicitet innefattar en kombination av etniska och språkliga kännetecken (QoG Codebook, 2009 s. 68). Variabeln är hämtad från QoG-databasens variabel "al_ethn" (se Ibid.). Eftersom det inte finns tidsseriedata över denna variabel är den fast, även om det i verkligheten förekommer folkförflyttningar. Variabler över etnisk fraktionalisering har ändå använts i tidsserierelaterade undersökningar med motiveringen att de inte ändras särskilt mycket över tid (se Campos, 2007). Inte minst i litteraturen kring inbördeskrigs varaktighet har fraktionaliseringsmått använts flitigt. Forskare är dock oense om exakt hur sambandet mellan etnisk fraktionalisering och inbördeskrigs varaktighet ser ut. Vissa hävdar att sambandet är positivt men icke linjärt (se Collier et al. 2004; Elbadawi et al. 2000). Andra hävdar att sambandet är spuriöst (Fearon 2004). Hur det än må vara är etnisk fraktionalisering en frekvent förekommande

förklaringsvariabel som återkommer i litteraturen kring inbördeskrigs varaktighet och av den anledningen inkluderar jag den i analysen.

Måttlig grad av etnisk fraktionisering

I delar av litteraturen återfinns som tidigare nämnts ett ickelinjärt samband, enligt vissa format som ett omvänt U mellan etnisk fraktionisering och konfliktlängd (se Collier et al. 2004, s. 263; Elbadawi et al. 2002, s. 330). Collier et al (2004, s. 263) menar att en förklaring kan vara att de stridande grupperna är etnolingvistiskt heterogena då "etnisk fraktionisering" är måttlig, dvs. befinner sig runt "0,5" på skalan och då det endast existerar två stora befolkningsgrupper i landet. Problemet är att måttet etnisk fraktionisering utgör ett dåligt mått för att uppskatta hur den demografiska strukturen ser ut, vilket gör att Colliers et al. (2004) antagande är ganska värdelöst om vi inte vet något om just den demografiska strukturen se (Campos, 2007, s. 625). Etnisk fraktionisering kombinerat med ett mått på den största minoritetsgruppen borde kunna lösa operationaliseringsproblematiken kring Colliers et al. (2004) antagande. Jag har använt mig av QoG's "fe_lmin" som är ett mått på hur stor andel av den totala befolkningens mängd i ett givet land som utgörs av den största minoritetsgruppen. Variabeln kan anta värden mellan 0 (den näst största etniska gruppen är väldigt liten) och 0,5 (den är så stor den näst största etniska gruppen kan bli) (se QoG Codebook, 2009, s. 87f.). Ju högre värde på denna siffra, dvs. ju närmre värdet 0,5 variabeln antar desto större sannolikhet är det att de stridande grupperna är etniskt homogena. Utan att göra anspråk på perfektion torde detta utgöra en bättre operationalisering för att testa Colliers et al. resonemang jämfört med det flitigt brukade måttet på etnisk fraktionisering (se Collier et al. 2004, s. 263).

Populationsmängd

Populationsmängd är hämtad från QoG-databasens variabel "mad_pop" som mäter befolkningsmängd i tusental. Varje års data kommer från mitten av året, året innan konfliktstarten (QoG Codebook, 2009, s. 124). Variabeln utgör en operationalisering på hypotes H6 (se avsnitt 2.4.5).

Demokratigrad

Grad av demokrati utgör en operationalisering av både hypotes H2 och hypotes H7. Det politiska förtrycket kan anses vara korrelerat med grad av demokrati. Ju lägre grad av demokrati desto högre grad av förtryck och ju högre grad av demokrati desto lägre grad av förtryck. Collier et al. (2004) gör detta antagande indirekt. På så vis hänger demokrativariabeln även samman med hypotes H2. Demokratigrad är hämtad från QoG-variabeln "van_index" som kombinerar två grundläggande dimensioner av demokrati - konkurrens och delaktighet - mätt som andel av rösterna som inte hamnat hos det största partiet (konkurrens) gånger den andel av befolkningen som faktiskt röstade i valet (deltagande). Produkten av detta är sedan dividerad med 100 för att bilda ett index som teoretiskt skulle kunna variera från 0 (ingen demokrati) till 100 (full demokrati). Det största observerade värdet i mätningarna är emellertid 49 (QoG Codebook, 2009, s. 64f). Värdet är taget från året innan konflikten startade.

3.3 Invändningar

Operationella indikatorer fungerar som ”kopplingen” mellan teori och empiri och är behäftade med validitets- och reliabilitetsproblem. Ovan gjorda operationaliseringar har något olika karaktär och präglas följaktligen av olika problem.

”Befolkningsmängd” utgör en ganska exakt operationalisering av den teoretiska föreställningen ”befolkningsmängd”, dvs. jag mäter det jag ämnar mäta på ett ganska så exakt sätt. Å andra sidan kan begreppet vara förenat med validitetsproblem såsom att mätningarna på hur stor befolkningsmängden är inte förefaller vara helt korrekta då många invånare faller utanför de offentliga registren som använts för att räkna befolkningen. Validitetsproblemet är värt att belysa men samtidigt bör det inte påverka resultaten nämnvärt.

”Autonoma regioner” är kodad ”1” då en autonom region varit inblandad i den inomstatliga väpnade konflikten och ”0” då den inte varit inblandad. Denna operationalisering tar inte hänsyn till den teoretiska argumentationen för hur autonoma regioner påverkar inomstatliga konflikters varaktighet i positiv riktning. En uppdelning mellan de olika faktorerna som den autonoma regionen medför och som påverkar inbördeskrigs konfliktlängd görs inte. Detta är en invändning som är korrekt och som jag är fullt medveten om. Det skall dock påpekas att syftet med uppsatsen inte är att kartlägga den kausala mekanismen. Syftet är att ta reda på om autonoma regioner påverkar konfliktlängden och om detta är ett generellt samband. Hur autonoma regioner påverkar inbördeskrigs varaktighet i detalj, dvs. en kartläggning och diskriminering mellan de olika faktorerna inom den kausala mekanismen mellan autonomier och inbördeskrigs varaktighet faller utanför uppsatsens räckvidd. Det må vara så att geografiska aspekter spelat större roll än gruppidentitet, inom en viss autonom region, för att förlänga konflikten än i andra fall av autonoma regioner. Samtidigt kan stöd utifrån i en annan autonomi ha spelat en stor roll för avgörandet av en viss konflikts varaktighet framför geografiska aspekter. För att kunna diskriminera inom den kausala mekanismen krävs en mer ingående fallstudie, något som inte ges utrymme för i denna uppsats. På så vis menar jag att en mer detaljerad operationalisering kring autonoma regioners påverkan på inbördeskrigs varaktighet, med avseende på uppsatsens syfte, inte är nödvändig.

4 Analys

I det här kapitlet presenteras och tolkas resultatet av den empiriska analysen och invändningar diskuteras. Slutligen mynnar kapitlet ut i slutsatser och förslag till fortsatt forskning.

4.1 Resultat

I tabell I presenteras resultaten för regressionsmodellerna 1 och 2. Modellerna är avgränsade i tid från år 1960 fram till 4 september 2008. Israel-Palestina konflikten är exkluderad ur analysen².

Figur 1.5 Regressionsanalys med beroende variabel konfliktlängd

Modell	(1)	(2)
Oberoende variabler		
Autonomi (dik)	3,446*** (1,294)	3,762*** (1,273)
Etnisk fraktionisering	-4,610** (2,181)	-4,253* (2,235)
Andel största minoritetsgrupp	9,684* (5,216)	11,022** (5,370)
Gini-index		0,016 (0,046)
Demokrati-index	-0,076 (0,053)	-0,039 (0,056)
Befolkningsmängd	3,432E-6 (2,426E-6)	3,544E-6 (2,411E-6)
Real BNP per capita	-2,281E-4* (1,293E-4)	2,938E-4* (1,608E-4)
Antal observationer	208	167
Adjusted R-Square	,047	,057
Antal Autonomi (dik) = 1	32	32

² Då Israel-Palestina konflikten istället inkluderades i analysen skedde inga förändringar avseende sambandsriktning och signifikans. Inga anmärkningsvärda skillnader i sambandens styrka noterades. Konflikten exkluderades på grund av att Palestinas status med hänsyn till autonomi har ändrats genom åren och följaktligen genom UCDP's kodning, vilket gjort det problematiskt att inkludera analysenheten i den här analysen. Av den anledningen exkluderades konflikten ur analysen.

b-värde (standardavvikelse)		
* p < ,10; ** p < .05; *** p < ,01		

I modell 1 utgör konfliktlängd den beroende variabeln medan autonomi (dik), etnisk fraktionisering, andel största minoritetsgrupp, demokrati-index, befolkningsmängd, samt real BNP per capita utgör de oberoende variablerna.

Utav de sex oberoende variablerna visar sig två vara signifikanta givet 5 procents risknivå, nämligen etnisk fraktionisering och autonomi (dik). Etnisk fraktionisering har ett negativt samband till konfliktlängd. Konfliktlängden sjunker i genomsnitt med 4,6 år givet att etnisk fraktionisering går från 0 (helt homogent) till 1 (helt fraktioniserat). Autonomi (dik) visar sig också vara signifikant. Då en autonom region varit inblandad i konflikten ökar konfliktens varaktighet med i genomsnitt 3,4 år, jämfört med då en autonom region inte varit inblandad. Andel största minoritetsgrupp liksom befolkningsmängd har ett positivt samband till konfliktlängd. Konfliktlängden ökar i genomsnitt med 9,8 år givet att andelen största minoritetsgrupp ökar en skalenhet. Detta innebär att då andelen av den största minoritetsgruppen går från 0 till 0,5 ökar konfliktlängden med i genomsnitt 4,9 år. Då befolkningsmängden ökar med 1000 invånare stiger den genomsnittliga konfliktlängden med 3,432E-6 år. Dessa två variabler klarar dock inte signifikanstestet givet 5 procents säkerhetsnivå. Därmed finns anledning att avfärda slutsatsen på grund av att nollhypotesen (sannolikheten att det inte skulle finnas ett samband i populationen) inte går att avfärda med 95 % säkerhet. De återstående två variablerna, demokrati-index och real BNP per capita har båda ett negativt samband till konfliktlängd. Då demokratigraden stiger med en skalenhet minskar konfliktlängden med i genomsnitt 0,076 år. Konfliktlängden sjunker i genomsnitt med 2,28E-4 år då Real BNP per capita stiger med en USD. Dessa två variabler klarar heller inte signifikanstestet och därmed kan nollhypotesen inte avfärdas. Antal observationer i modellen uppgår till 208 st och adjusted R-square visar att 4,7 procent av andelen förklarad varians i konfliktlängden kan föras tillbaka på de oberoende variablerna.

Liksom i modell 1 utgörs den beroende variabeln i modell 2 av konfliktlängd. I modell 2 förs, förutom de sex oberoende variablerna i modell 1, ytterligare en oberoende variabel in i analysen. Då gini-index förs in i analysen sjunker styrkan på sambandet mellan etnisk fraktionisering och konfliktlängd. Den genomsnittliga skillnaden i konfliktlängden sjunker med 0,3 år jämfört med då gini-index exkluderats. Dessutom klarar sambandet inte signifikanstestet givet 5 procents risknivå. Detta kan tolkas som att det linjära negativa sambandet mellan grad av etnisk fraktionisering och konfliktlängd som återfanns i modell 1 visat sig vara ett spuriöst sådant vid kontroll för de andra oberoende variablerna i modell 2. Variabeln andel största minoritetsgrupp ökar däremot i styrka samtidigt som den passerar signifikanstestet givet 5 procents risknivå. Detta stödjer resonemangen från tidigare studier, att en medelmåttlig etnisk fraktionisering påverkar konfliktlängden positivt, och att sambandet inte är linjärt. Den genomsnittliga skillnaden i konfliktlängd ökar med 11 år då den största minoritetsgruppen ökar med en skalenhet. Eftersom variabeln andel största

minoritetsgrupp rör sig mellan 0 och 0,5 innebär det att konfliktlängden ökar med i genomsnitt 5,5 år då andelen som utgör den största minoritetsgruppen går från att utgöra 0 till 50 procent av den totala befolkningens mängd. Autonomi (dik) visar sig även den öka i styrka till att påverka den genomsnittliga skillnaden i konfliktlängd med 3,8 år (en ökning med i genomsnitt 0,4 år jämfört med i modell 1) då en autonom region varit inblandad i konflikten. Detta stödjer resonemanget om att autonoma regioner påverkar konfliktlängden positivt. Gini-index har ett positivt samband till konfliktlängd och bidrar i genomsnitt till att öka konfliktlängden med 0,2 år då indexet ökar med en skalenhet. Sambandet klarar dock inte signifikanstestet givet 10 procents risknivå, vilket innebär att inga säkra uttalanden om att det existerar ett samband i populationen kan göras. Demokrati-index samband med konfliktlängd har i modell två försvagats något. Då demokrati-index ökar med en skalenhet sjunker konfliktlängden i genomsnitt med 0,039 år. Sambandet är dock, liksom i modell 1 inte signifikant givet 10 procents säkerhetsnivå. Befolkningens mängd och real BNP per capita ökar något i styrka jämfört med i modell 1. En ökning i befolkningens mängd med 1000 invånare bidrar till en genomsnittlig ökning med $3,544E-6$ år i konfliktlängd. Då real BNP per capita ökar med en USD sjunker konfliktlängden med i genomsnitt $2,983E-4$ år. Men dessa två samband är dock inte statistiskt säkerställda. Då Gini-index inkluderades i modellen sjönk antalet observationer från 208 till 167 st. en sänkning med totalt 41 st. Adjusted R-square visar att 5,7 procent av variansen i konfliktlängden kan föras tillbaka på de fem oberoende variablerna. Den samlade förklaringskraften i modell 2 ökade alltså något då gini-index inkluderades i regressionsanalysen.

Både modell 1 och 2 har testats för multikollinearitet genom ett så kallat VIF-test (variance inflation factor) utfört i SPSS. Multikollinearitet är problematiskt på grund av att då en oberoende variabel är kraftigt korrelerad med en eller flera andra variabler i samma modell ökar variansen i dess b-värde, vilket bidrar till att det blir svårare att inrätta statistisk signifikans. Detta på grund av att standardavvikelsen för b-värdet ökar, t-värdet blir längre och konfidensintervallet blir bredare i modellen (Djurfeldt et al. 2010, s. 364-366). Problem med multikollinearitet kan resultera i att vissa oberoende variabler inte blir signifikanta även om det egentligen existerar ett relevant samband. Då VIF-faktorn för en oberoende variabel överstiger 2,5 signalerar det för problem med multikollinearitet (Djurfeldt et al. 2010, s. 366) VIF-faktorn för variablerna i modell 1 och 2 sträckte sig från 1,1 till 1,6 i VIF-testet vilket helt klart är godkänt. Slutsatserna av det resultatet innebär att vi kan bortse från multikollinearitet.

En besläktad felkälla till multikollinearitet är Autokorrelation, dvs. då värdet vid tidpunkten t_1 för en viss variabel är beroende av värdet på samma variabel vid tidpunkt t_0 (Djurfeldt et al. 2010, s. 367). Ett problem som skulle kunna uppstå är exempelvis att konfliktlängden i Malaysia år 1981 är beroende av konfliktlängden i vid föregående konflikt i Malaysia år 1974. Detta hade varit ett större problem om analysen handlat om exempelvis konfliktuppkomst. Jag ser emellertid inte att konfliktlängderna skulle vara särskilt beroende av varandra. Då autokorrelation föreligger kan standardavvikelsen för b-värdet underskattas, dvs. att det i verkligheten må vara större än redovisat i regressionsanalysen. Jag har använt

Dublin-Watsons test för autokorrelation i SPSS och kan konkludera att autokorrelationen är minimal $(1,982)^3$ och torde därför inte utgöra ett analytiskt problem.

Vad gäller heteroskedasticitet bör det inte heller vara ett problem då precisionen i konfliktlängdmätningarna med stor sannolikhet inte ökar i takt med konfliktlängden. Ett scenario hade annars varit att logaritmera de aktuella variablerna.

Tolkningen av de två regressionsmodellerna med hänsyn till uppsatsens syfte är att autonoma regioners förekomst med stor sannolikhet påverkar inomstatliga väpnade konflikters varaktighet i positiv riktning, dvs. ger upphov till längre konflikter. Detta vid kontroll för andra vanligt förekommande och relevanta förklaringsfaktorer till inbördeskrigs varaktighet. Förutom autonoma regioner visar det sig även att en måttlig grad av etnisk fraktionisering påverkar konfliktlängden i positiv riktning vid kontroll för de andra faktorerna. Resultatet avseende kontrollvariablernas samband med konfliktlängden i denna studie stämmer överens med de presenterade hypoteserna och slutsatser från tidigare forskning. Då samtliga oberoende variabler använts kan 5,7 procent av andelen förklarad varians i konfliktlängd föras tillbaka på de oberoende variablerna, vilket kan verka en aning lite. Det skall dock påpekas att de faktorer som påverkar inbördeskrigs varaktighet är ofantligt många, och sett ur det perspektivet är 5,7 procent ingen dålig siffra. I övrigt är uppsatsens syfte att pröva om förekomsten av autonoma regioner påverkar inbördeskrigs varaktighet, vilket jag genom analysen anser mig ha visat. Att förbättra förklaringskraften är med den utgångspunkten i åtanke av underordnad betydelse.

Figur 1.6 Konklusionstabell av hypoteser

Hypotes	Stöd för hypotes	Signifikant vid kontroll för andra förklaringsfaktorer
H1	Ja	Ja
H2	Ja	Nej
H3	Ja	Nej
H4	Ja	Nej
H5	Ja	Ja
H6	Ja	Nej
H7	Ja	Nej

Det går alltså utifrån resultatet att konkludera att autonoma regioner med stor sannolikhet påverkar inomstatliga väpnade konflikters livslängd. I kapitel två

³ Då Dublin-Watsons (d) värde = 2 saknas autokorrelation. Det kritiska värdet för autokorrelation är satt vid $d < 1.0$.

lades argument fram för varför autonoma regioner bidrar till att förlänga inbördeskrig. Någon analytisk distinktion mellan de olika faktorerna har dock inte gjorts. Dessa argument skulle emellertid kunna delas upp i separata oberoende variabler där man i en mer ingående fallstudie skulle kunna särbehandla de olika faktorerna. I nuläget går det inte att diskriminera mellan exempelvis den massmediala faktorn eller stöd utifrån (se avsnitt 2.3.7 och 2.3.8). För att skilja mellan dessa faktorer är en mer djupgående fallstudie att rekommendera framför en extensiv studie som denna.

En invändning är att förklaringsmodellen inte är fulltäckande, dvs. har med alla förklaringsfaktorer som påverkar inomstatliga konflikters varaktighet. Några vanligt förekommande förklaringsfaktorer har exkluderats ur analysen i den här uppsatsen. Hur resultatet påverkats om fler variabler varit inkluderade går inte att säga. Med detta i åtanke drar jag ändå slutsatsen att resultatet borde stå sig signifikant då ytterligare variabler inkluderats. Den spretande litteraturen på området pekar på en uppsjö av väldigt många olika förklaringsvariabler, vilket gör att man helt enkelt blir tvungen att prioritera vissa av dem.

4.2 Slutsats

I den här uppsatsen har en ny teori om hur autonoma regioners förekomst påverkar inomstatliga konflikters varaktighet redogjorts för. Teorin har sedan testats empiriskt på ett stort antal fall varav resultatet från analysen visar att förekomsten av autonoma regioner påverkar inomstatliga väpnade konflikters varaktighet positivt vid kontroll för per capitainkomst, ekonomisk ojämlikhet, etnisk fraktionisering, andel av näst största minoritetsgrupp, befolkningens mängd, och demokrati. Då autonoma regioner varit inblandade i inomstatliga väpnade konflikter tenderar konfliktlängden att öka. Detta på grund av att incitamenten för en grupp som fått territoriell autonomi att göra sitt självständighetsintresse gällande är större jämfört med en grupp som inte kontrollerar en autonomi. Konfliktlängden ökar till följd av att gruppmotivationen och målet för att strida stärks av autonomistatusen. Genom gruppmotivationen som skapas i autonomi följer att gruppen är beredd att offra mer och strida längre för att uppnå sitt mål. Den politiska institutionaliseringen som karakteriserar autonoma regioner ökar även autonomins kapacitet till att agera, vilket möjliggör fortsatt stridande. Hur de underliggande kausala mekanismerna förhåller sig inbördes behöver dock utredas mer. Fortsatt forskning, speciellt kring de kausala mekanismerna mellan förekomsten av autonoma regioner och konfliktlängd, men även kring det generella sambandet kan behövas. Diskursen kring inbördeskrigs varaktighet utvecklas konstant och möjligheten att använda mer sofistikerad metod som exempelvis "survival analysis" för att testa autonomiförhållandet välkomnas.

5 Referenser

- Ackrén, Maria, 2005. *Territoriella autonomier i världen: en empirisk studie över de självstyrda områdena i världen*. Mariehamn: Ålands fredsinstitut.
- Anderson, Benedict, 1991. *Imagined communities: reflections on the origin and spread of nationalism*. Rev. and extended ed. London: Verso.
- Badersten, Björn, 2006. *Normativ metod: att studera det önskvärda*. Lund: Studentlitteratur.
- Balch-Lindsay, Dylan – Enterline, Andrew J. – Joyce, Kyle A. 2008. "Third-Party Intervention and the Civil War Process" *Journal of Peace Research* vol. 45, nr. 3, 2008, s. 345–363.
- Campos, Nauro F – Kuzeyev, Vitaliy S, 2007. "On the Dynamics of Ethnic Fractionalization" *American Journal of Political Science*, vol. 51, Nr. 3 (Jul., 2007), s. 620-639.
- Collier, Paul – Hoeffler, Anke – Söderbom, Måns, 2004. "On the Duration of Civil War", *Journal of Peace research* vol. 41, nr. 3 (Maj, 2004), s. 253-273.
- Cornell, Svante E, 2002a. *Autonomy and conflict: ethnoterritoriality and separatism in the south Caucasus - cases in Georgia*. Diss. Uppsala: Univ., 2002.
- Crawford, James, 1979. *The Creation of States in International Law*, Oxford: Clarendon Press.
- DeRouenet Jr, Karl R – Sobek, David, 2004. "Dynamics of Civil War Duration and Outcome". *Journal of Peace research* vol. 41, nr. 3 (Maj, 2004), s. 303-320.
- Djurfeldt, Göran - Larsson, Rolf - Stjärnhagen, Ola, 2010. *Statistisk verktygslåda. 1 : samhällsvetenskaplig orsaksanalys med kvantitativa metoder. 2. uppl.* Lund: Studentlitteratur.
- Elbadawi, Ibrahim – Sambanis, Nicholas, 2000. 2010-04-11. "External Interventions and the Duration of Civil War", manuscript, World Bank, DECRG. url: <http://ideas.repec.org/p/wbk/wbrwps/2433.html#download>
- Elbadawi, Ibrahim – Sambanis, Nicholas, 2002. "How Much War Will We See? Explaining the Prevalence of Civil War". *The Journal of Conflict Resolution*, vol. 46, Nr. 3 (Jun., 2002), s. 307-334.
- Esaiasson, Peter 2007. *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*. 3., [rev.] uppl. Stockholm: Norstedts juridik.
- Fearon, James D – Laitin, David D, 2003. "Ethnicity, Insurgency, and Civil War". *The American Political Science Review*, vol. 97, Nr. 1 (Feb., 2003), s. 75-90.
- Fearon, James D, 2004. "Why Do Some Civil Wars Last so Much Longer than Others?". *Journal of peace Research* vol. 41, nr. 3 (Maj, 2004), s. 275-301.
- Gurr, Ted Robert, 2002. "Attaining Peace in Divided Societies: Five Principles of Emerging Doctrine." *International Journal on World Peace* 19, nr. 2 (Jun 2002) s. 27-51.
- Hanlon, Joseph, 2006. "200 wars and the humanitarian response" i Yanacopulos, Helen – Hanlon Joseph (red.) 2006. *Civil War, Civil Peace*. Bath Press: United Kingdom
- Hegre, Håvard, 2004. "The Duration and Termination of Civil War", *Journal of Peace research* vol. 41, nr. 3 (Maj, 2004), s. 243-252.

- Heintze, Hans-Joachim, 1998. "On the legal understanding of autonomy" i Suksi, Markku (red.) 1998. *Autonomy: applications and implications*. The Hague: Kluwer Law International.
- Kaufmann, Chaim 1996. "Possible and Impossible Solutions to Ethnic Civil Wars". *International Security*, vol. 20, nr. 4 (våren, 1996), s. 136-175.
- Landguiden, 2010. Se historia över olika länder. url: <http://www.landguiden.se/>
- Licklider, Roy A, 1995. "The Consequences of Negotiated Settlement in Civil Wars, 1945-93", *American Political Science Review* vol. 89 nr. 3, s. 681-690.
- Nordquist, Kjell-Åke, 1998. "Autonomy as a Conflict-Solving Mechanism: An Overview," i Suksi, Markku (red.) 1998. *Autonomy: applications and implications*. The Hague: Kluwer Law International.
- QOG Codebook, 2009. *The Quality of Government Dataset Codebook*. June 17 2009. http://www.qog.pol.gu.se/data/QoG_Codebook_vJune09.pdf
- Sambanis, Nicholas, 2001. "Do Ethnic and Non- Ethnic Civil Wars Have the Same Causes? A Theoretical and Empirical Inquiry (Part 1)", *Journal of Conflict Resolution*, vol. 45, nr. 3, s. 259-282.
- Sarkees, Meredith Reid, 2000. "The Correlates of War Data on War: An Update to 1997," *Conflict Management and Peace Science*, 18/1: 123-144.
- Singer, Joel David & Small, Melvin, 1972. *The wages of war 1816-1965: a statistical handbook*. New York: Wiley.
- Teorell, Jan – Svensson, Torsten, 2007. *Att fråga och att svara. Samhällsvetenskaplig metod*. Malmö: Liber.
- UCDP, 2010. 2010-04-28. "Conflict, intrastate" url: http://www.pcr.uu.se/research/UCDP/data_and_publications/definitions_all.htm
- UCDP, 2009. 2010-03-23. "Active conflicts by type" url: http://www.pcr.uu.se/research/UCDP/graphs/conflict_types_2008.gif
- UCDP, 2008. 2010-04-24. "Conflict Termination Dataset Codebook, Version 2.1 – September 4, 2008" url: http://www.pcr.uu.se/publications/UCDP_pub/Codebook%20conflict%20termination%202.1.pdf

6 Appendix

Figur 1.7 Oavslutade konflikter som ekskludrats ur analysen

Konfliktland	Startdatum
Colombia	01.01.1964
Sudan	17.05.1983
Turkey/Ottoman Empire	15.08.1984
India	11.12.1989
Algeria	01.12.1991
Philippines	01.01.1993
Uganda	22.02.1994
India	01.01.1994
India	01.01.1996
Russia (Soviet Union)	20.07.1999
Ethiopia	11.08.1999
Philippines	13.09.1999
Israel	01.01.2000
Afghanistan	05.06.2003
India	01.01.2003
Thailand	25.10.2003
Ethiopia	01.01.2004
Iraq	04.04.2004
Pakistan	01.08.2004
Chad	18.12.2005
Iran	07.08.2005
India	23.01.2005
Myanmar	12.04.2005
Myanmar	27.12.2005
Sri Lanka (Ceylon)	02.12.2005
Democratic Republic of Congo (Zaire)	25.11.2006
Somalia	24.10.2006
Peru	14.11.2007
Mali	31.08.2007
Niger	01.07.2007
Democratic Republic of Congo (Zaire)	01.02.2007
Angola	01.01.2007
Pakistan	15.07.2007
Totalt antal	33